ODŮVODNĚNÍ

návrhu nařízení vlády o sdělení klíčových informací speciálního fondu kolektivního investování

A. OBECNÁ ČÁST

1. Platný právní stav, hlavní principy a posouzení nezbytnosti navrhované úpravy

Nařízení provádí zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování (dále jen „ZKI“), pokud jde o náležitosti dokumentu obsahujícího klíčové informace pro investory, označovaného jako sdělení klíčových informací. Upravuje rovněž požadavky na jeho aktualizaci, uveřejňování a poskytování investorům, a to v případě, kdy tento dokument vypracovává a uveřejňuje speciální fond kolektivního investování, tedy subjekt nepodléhající harmonizaci prostřednictvím práva Evropské unie.

Sdělení klíčových informací má nahradit stávající institut tzv. zjednodušeného statutu fondu kolektivního investování. Důvodem pro změnu je skutečnost, že směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (dále jen „směrnice UCITS IV“), a tuto směrnici provádějící nařízení Komise (EU) č. 583/2010 ze dne 1. července 2010 , kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES, pokud jde o klíčové informace pro investory a podmínky, které je třeba splnit při poskytování klíčových informací pro investory nebo prospektu na jiném trvalém nosiči, než je papír, nebo prostřednictvím internetových stránek (dále jen „nařízení o sdělení klíčových informací“) zavádějí institut sdělení klíčových informací pro tzv. standardní fondy, tedy fondy, jejichž úprava je předmětem harmonizace na úrovni Evropské unie.

Obdobně jako dříve v případě zjednodušeného statutu je žádoucí, aby byla úprava sdělení klíčových informací, týkající se standardních fondů, vztažena obdobně na fondy speciální. Je totiž v zájmu právní jistoty a přehlednosti úpravy pro adresáty právních norem, a především také v zájmu ochrany investorů na kapitálových trzích, aby dokument, obsahující základní charakteristiky fondu a rizik spojených s investováním do tohoto fondu, byl srovnatelný co do obsahu a formy, ať už jde o fond standardní či speciální.

Úprava sdělení klíčových informací byla na úrovni Evropské unie vytvořena právě v reakci na nedostatky úpravy zjednodušeného statutu. Nepodařilo se totiž dosáhnout základního cíle tohoto institutu, a to poskytnout investorům a potenciálním investorům do fondů kolektivního investování stručným a srozumitelným způsobem základní přehled o povaze a rizicích dané investice. Sdělení klíčových informací má nedostatky předchozí úpravy odstranit. Je proto žádoucí i u speciálních fondů kolektivního investování nahradit úpravu zjednodušeného statutu, která je považována za překonanou, úpravou vhodnější a účelnější, mající vzor v právu Evropské unie.

Právní úprava sdělení klíčových informací v nařízení vlády proto přebírá přiměřeným způsobem úpravu obsaženou v nařízení o sdělení klíčových informací, s tím, že ji přizpůsobuje českému právnímu prostředí, jednak pokud jde o použitou terminologii, jednak

pokud jde o vyloučení některých ustanovení, která jsou v podmínkách českého práva kolektivního investování neaplikovatelná (např. úprava sdělení klíčových informací v případě tzv. podřízeného a řídícího fondu, v případě podfondů fondu kolektivního investování atd.).

2. Zhodnocení souladu návrhu nařízení vlády s ústavním pořádkem České republiky

Navrhované řešení je v souladu s Ústavou založeným ústavním pořádkem České republiky, resp. ústavním vymezením odvozené normotvorby exekutivy. Nařízení je vydáváno oprávněným subjektem, totiž vládou, nezasahuje do věcí vyhrazených zákonu, tedy nestanoví primární práva a povinnosti, a zákonodárce otevřel prostor pro jeho vydání, tj. je zřejmá vůle zákonodárce provést zákon o kolektivním investování (§ 139 odst. 1 ZKI).

3. Zhodnocení souladu návrhu nařízení vlády s mezinárodními smlouvami a slučitelnost s právními akty Evropské unie

Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, ani judikatura Evropského soudu pro lidská práva se na oblast upravenou nařízením vlády nevztahují.

Návrh nařízení vlády je plně v souladu se závazky, které pro Českou republiku vyplývají z jejího členství v Evropské unii. Návrh nařízení vlády je v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie, zejména se zásadou proporcionality a subsidiarity, se zásadou rovného zacházení, nediskriminace a právní jistoty.

Návrh nařízení odpovídá principům, z nichž vychází Smlouva mezi Belgickým královstvím, Dánským královstvím, Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Irskem, Italskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Finskou republikou, Švédským královstvím, Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska (členskými státy Evropské unie) a Českou republikou, Estonskou republikou, Kyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litevskou republikou, Maďarskou republikou, Republikou Malta, Polskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii, jak publikováno sdělením Ministerstva zahraničních věcí ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 44/2004 Sb.m.s.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

Z navrhovaného nařízení nevyplývá zvýšení nároků na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty, zejména rozpočty obcí a krajů, protože z úpravy nevyplývají povinnosti ani opatření, jejichž zajištění by vyžadovalo vynaložení finančních prostředků.

5. Dopad na životní prostředí a sociální dopady navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na životní prostředí a nepředpokládají se ani sociální dopady.

6. Posouzení vzniku oznamovací povinnosti dle právní úpravy postupů při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, které by bylo svou povahou technickým předpisem ve smyslu nařízení vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem, ve znění nařízení vlády č. 178/2004 Sb., neboť navrhované nařízení vlády neupravuje technické požadavky na výrobky nebo pravidla pro služby informační společnosti, ani zákaz výroby, dovozu, prodeje či používání určitého výrobku nebo zákaz poskytování nebo využívání určité služby nebo podnikání poskytovatele služeb, a tudíž nevznikla oznamovací povinnost v rozsahu působnosti tohoto nařízení.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1:
Vymezuje se předmět úpravy. Naše legislativa jej typicky umisťuje do úvodního ustanovení.

K § 2
Obecné ustanovení, které stanoví, že z důvodů přehlednosti a srovnatelnosti nesmí sdělení klíčových informací obsahovat žádné jiné údaje, než které nařízení výslovně uvádí či připouští.

K § 3:
Toto ustanovení upravuje povinné označení sdělení klíčových informací a jeho základní obsahovou strukturu, která je podrobně upravena v následujících ustanoveních. Úprava je inspirována čl. 4 nařízení o sdělení klíčových informací.

K § 4 a 5
Podrobně se upravuje jazyk a forma, kterou musí sdělení klíčových informací mít a jež má maximálně usnadnit investorům porozumění jeho obsahu. Je proto stanovena maximální délka celého dokumentu, která má zajistit, že obsah sdělení bude dostatečně stručný a tím lépe srozumitelný, zakazuje se používání odborných a technických termínů, které by ztěžovaly orientaci běžnému investorovi, jenž není obeznámen s terminologií používanou na profesionální úrovni na finančních trzích. Zároveň se zakazuje na sdělení klíčových informací uvádět zobrazení, která by mohla odvádět pozornost investora od smyslu textu. Úprava vychází z čl. 5 a 6 nařízení o sdělení klíčových informací.

K § 6 až 14
Uvádí se označení jednotlivých částí sdělení klíčových informací a podrobně se vymezuje jejich obsah. Ustanovení opět čerpá z úpravy čl. 7 až 21 nařízení o sdělení klíčových informací, jsou ovšem provedeny úpravy, které si vyžádala specifika speciálních fondů a skutečnost, že některé zvláštní struktury fondů nejsou v současnosti upraveny českým právem (např. podřízené a řídící fondy v případě speciálních fondů, tzv. strukturované fondy atd.).

V části s názvem „Základní údaje“ bude obsažena identifikace a specifikace daného fondu a popřípadě investiční společnosti, pokud tento fond obhospodařuje. Zároveň je obdobně jako v případě standardních fondů stanovena povinnost zde uvést obecné upozornění pro investory, týkající se významu předkládaného sdělení klíčových informací.

V části označené názvem „Investiční cíle a způsob investování“ budou údaje stanovené v § 7 uvedeny pouze v případě, že jsou pro daný speciální fond relevantní; vždy tedy budou

popsány pouze druhy majetkových hodnot, do kterých fond investuje, způsob použití výnosů fondu a označení fondu dle rizika majetkových hodnot, do kterých investuje, například „růstový fond akciový“.

Část nazvaná „Rizikový profil“ bude představována především syntetickým ukazatelem, tedy stupnicí, na které bude fond zařazen do příslušné kategorie podle rizikovosti a výnosnosti fondu. Ukazatel bude doplněn vysvětlivkami a upozorněními na jednotlivá rizika, která je u daného fondu třeba brát v úvahu.

Část označená „Poplatky a jiné odměny“ by měla představovat komplexní popis všech úplat, které jsou hrazeny z majetku fondu, a všech srážek či přirážek, které jsou účtovány přímo investorovi v důsledku dané investice. Výše poplatků bude uvedena jako procento z výše investice jednotlivého investora. Jinou odměnou hrazenou z majetku speciálního fondu se rozumí obdoba kategorie, kterou nařízení o sdělení klíčových informací v čl. 10 písm. e) označuje jako „poplatky vybírané od SKIPCP za určitých zvláštních podmínek“.

Část „Historická výkonnost“ bude obsahovat zejména sloupcový graf, který zobrazí výkonnost (ve smyslu výnosnosti) fondu v uplynulých deseti, popřípadě méně letech, pokud fond po tuto dobu neexistuje. Graf bude opět doplněn řadou komentářů a upozornění; jedním z důležitých bodů bude vysvětlení, zda jsou ve výnosech fondů zohledněny i jednotlivé druhy poplatků, které jsou strhávány přímo investorům nebo placeny z majetku fondu, tedy jak vstupní a výstupní poplatky, tak i jiné poplatky a odměny, například poplatek za obhospodařování, výkonnostní poplatek atd. Výpočet historické výkonnosti fondu je založen na hodnotě vlastního kapitálu fondu a vychází z hodnot, kterých by bylo dosaženo, kdyby byly veškeré rozdělitelné výnosy ponechány v majetku fondu, tedy bez ohledu na to, zda konkrétní fond výnosy podílníkům či akcionářům průběžně vyplácí, nebo je skutečně reinvestuje.

Část s názvem „Další praktické informace“ pak obsahuje doplňující údaje, týkající se zejména depozitáře fondu a možnosti získat další informace o fondu, například statut, výroční a pololetní zprávy atd.

K § 15 a 16

Upravují se zvláštní náležitosti sdělení klíčových informací v některých specifických případech, a to jednak v případě tzv. fondu fondů, tedy speciálního fondu, který se zaměřuje na investování do jiných subjektů kolektivního investování, a dále v případě fondu, jehož statut upravuje rozdílné přirážky, srážky a poplatky, popřípadě odlišný způsob použití výnosů fondu, pro určité kategorie investorů. V případě takového speciálního fondu je třeba zohlednit odlišné hodnoty a údaje vyplývající z tohoto rozdílného zacházení s podílníky, a to zejména pokud jde o tabulku poplatků. Takový fond tedy bude vypracovávat dvě, popřípadě více sdělení klíčových informací pro různé „třídy“ podílových listů.

K § 17 a 18

Stanoví se pravidla pro aktualizaci sdělení klíčových informací a termín pro uveřejnění jeho aktualizovaného znění.

K § 19 a 20:

V těchto ustanoveních jsou stanoveny podrobné podmínky, za kterých je možno poskytovat sdělení klíčových informací nebo statut speciálního fondu na nosiči informací, který nemá listinnou podobu, nebo pouze prostřednictvím internetové stránky. Ustanovení odpovídají úpravě pro standardní fondy, obsažené v čl. 38 nařízení o sdělení klíčových informací.

K § 21:
Stanoví se účinnost nařízení, která je navázána na účinnost novely, jež mění a doplňuje ZKI a kterou nařízení provádí.